

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Usnesením krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 28. března 1925 porušen byl zákon v ustanovení §§ 381 čís. 4, 389, 393 tr. ř.

Důvody:

K soukromé obžalobě Jana J-ho byl obžalovaný František W. rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 31. ledna 1925 pro přešupek proti bezpečnosti cti podle Šu 496 tr. zák. podmínečně k určitému trestu odsouzen. Právní zástupce soukromého obžalobce, Dr. Karel O. žádal pak o soudní upravení útrat zastoupení, kteréž byly usnesením okresního soudu v Chebu ze dne 12. března 1925 určeny na 261 Kč. K stížnosti odsouzeného Františka W-a byly útraty ty usnesením krajského jako odvolacího soudu v Chebu ze dne 28. března 1925 sníženy na 161 Kč 50 h s odůvodněním, že náklady likvidování útrat zastoupení nelze pokládati za náklady trestního řízení ve smyslu §§ 381/4, 389, 393 tr. ř., jelikož ustanovení útrat zastoupení soudem předpokládá pravoplatné skončení trestního řízení a jelikož ohledně řízení za účelem ustanovení útrat zastoupení není v Šu 389 atd. tr. ř. podobného zákonitého ustanovení o povinnosti k náhradě útrat tohoto řízení, tak že prý každá strana je povinna, by sama nesla útraty jí tím vzešlé. Usnesení to nesrovnává se se zákonem. Podle Šu 389 tr. ř. jest odsouzenému nahraditi náklady řízení trestního, k nimž podle § 381 čís. 4 tr. ř. náležejí též platy zástupce soukromého obžalobce. Je-li obviněný vůbec povinen nahraditi náklady soudní, jest podle Šu 393 odstavec třetí tr. ř. také povinen nahraditi všeliké náklady obhajování a zastoupení a podle čtvrtého odstavce téhož Šu ve znění zákona z 11. prosince 1923, čís. 4 sb. z. a n. z r. 1924 určuje výši těchto nákladů na návrh oprávněného soud. Uvádí-li soud odvolací, že náklady účtování útrat zastoupení nelze pokládati za náklady řízení trestního a že za ně jest považovati pouze náklady, vzniklé do pravoplatného ukončení řízení trestního, dlužno poukázati k tomu, že mínění to nemá v zákoně opory, jelikož podle výslovného znění Šu 393 odstavec třetí tr. ř. vztahuje se povinnost strany podlehnuvší k náhradě útrat na »všechny útraty obhajování a zastupování«, tudíž logicky též na všechny útraty, jichž bylo třeba, by tato povinnost byla určena.

Čís. 2048.

Četnictvo jest samostatným oddílem československé armády (článek V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863.).

O přivolení k stihání pro urážku četnictva jest žádati ministerstvo vnitra, nřkoliv národní obrany (§ 1 zák. z 31. března 1920, čís. 218 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 24. července 1925, Zm II 356/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Novém Jičíně z 14. dubna 1925 porušen byl zákon v ustanovení článku V zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z r. 1863, zákon ze dne 14. dubna 1920, čís. 299 sb. z. a n. a zákon z 31. března 1920, čís. 218 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního soudu v Městě Libavě ze 4. března 1925 byla Růžena K-ová odsouzena pro přestupek proti bezpečnosti cti podle Šu 491 tr. zák. a článku V zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z r. 1863, spáchaný urážkou četnictva jako samostatného oddělení čs. armády. K odvolání obžalované byla však rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Novém Jičíně z 14. dubna 1925 podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby sprostěna z důvodu, že četnictvo není samostatným oddělením čs. armády, ani úřadem a že v obžalobě schází souhlas ministerstva zemské obrany, nyní národní obrany. V jednotlivostech uvádí odvolací soud, že zákonem ze dne 14. dubna 1920, čís. 299 sb. z. a n. byl starý zákon o četnictvu ze dne 25. prosince 1894 čís. 1 ř. zák. z roku 1895, vyjímajíc některá ustanovení o počtech četníků a jejich ubytování zrušen, že podle nového zákona jest prý četnictvo nyní pouze bezpečnostní civilní stráž vojensky organisovanou, s vojenským služebním řádem, která má v míru s vojskem společný jen vojenský trestní zákon a soud a má po dobu služby práva stráže civilní i vojenské. Podle Šu 2 nového zákona je prý četnictvo orgánem politické správy státní, jest podřízeno jen politickým úřadům, v poslední stolici ministerstvu vnitra a nepodléhá vojenským úřadům. Podle Šu 23 nového zákona jsou četníci po dobu služby četnické sprostěni služby vojenské. Z těchto ustanovení vyvozuje odvolací soud, že četníci nejsou v míru příslušníky čs. armády, nýbrž že jen výjimečně jako ostatní civilní obyvatelstvo podléhají po dobu vojenských cvičení vojenským zákonům a předpisům a jen v případě války že přechází pouze část četnictva pod přímé velení vojska. Na dotvrzení uvádějí rozsudkové důvody i to, že v míru provádí občasnou inspekci četnictva štábní důstojník čsl. vojska, který je však přidělen ministerstvu vnitra a nemá nařizovacího práva. Ze srovnání ustanovení obou zákonů prý vysvětluje, že zákonodárce v novém zákoně úmyslně vymýtil všechna stará ustanovení, z nichž se dalo souditi na příslušnost četnictva k armádě a není proto četnictvo samostatným oddělením armády, a byla prý i derogována ipso jure ustanovení 4. hlavy vojenského trestního zákona z roku 1855, pokud prohlašují četnictvo za stráž vojenskou. Rovněž schází prý zákonné zmocnění ministerstva národní obrany, poněvadž prý ministerstvo vnitra nebylo žádným zákonem k zastupování ministerstva národní obrany splnomocněno.

Názor odvolacího soudu, že četnictvo není samostatným oddělením čs. armády, jest právně mylným, jak uznal také již nejvyšší soud ve svém rozhodnutí Sb. z. s. č. 1708, na jehož důvody se poukazuje. Okolnost, odvolacím soudem zdůrazňovaná, že i v míru občasně nad četnictvem dohlíží štábní důstojník čs. vojska, jenž jest přidělen ministerstvu vnitra, dokazuje právě organickou příslušnost četnictva k vojsku, jež dohlížení může zajistě jen nad vlastními svými odděleními, byť i

přímé právo nařizovací onomu přidělenému štábnímu důstojníkovi uděleno nebylo. Pokud konečně odvolací soud uvádí, že, i kdyby četnictvo bylo částí armády československé, schází ke stíhání obžalované pro přestupek §u 491 tr. zák. uvedeného článku V. svolení ministerstva národní obrany, poněvadž ministerstvo vnitra nebylo žádným zákonem k zastupování ministerstva národní obrany splnomocněno, že tedy sclází návrh obžalobce podle zákona oprávněného (§ 259 čís. 1 tr. ř.), bylo přehlédnuto, že podle §u 1 zákona z 31. března 1920, čís. 218 sb. z. a n. věci četnictva náležejí v obor působnosti ministerstva vnitra, kterýmžto ustanovením, jak také výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 28. května 1920, čís. 27 Věstníku výslovně bylo prohlášeno, změněn byl předpis článku V. tak, že ode dne účinnosti citovaného zákona žádati jest nadále o přivolení ku stíhání pro urážku četnictva u ministerstva vnitra na místě u ministerstva národní obrany.

Čís. 2049.

Ochrany §u 68 tr. zák. požívá veřejný úředník i vůči jiné úřední, rovněž službu konající osobě, ustanovené v jiném oboru veřejné správy (četník oproti úředníku okresní nemocenské pokladny).

(Rozh. ze dne 24. července 1925, Zm II 357/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem krajského soudu v Uh. Hradišti jako odvolacího soudu ve věcech přestupkových ze dne 18. května 1925, jímž byl obžalovaný Jaromír J. k odvolání z rozsudku okresního soudu v Uh. Ostrohu ze dne 28. března 1925 osvobozen podle §u 259 čís. 3 tr. ř. od obžaloby pro přestupek proti veřejným zřízením a opatřením podle §u 312 tr. zák. byl porušen zákon v ustanovení §u 312 tr. zák.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Uh. Ostrohu ze dne 28. března 1925 byl Jaromír J., ředitel okresní nemocenské pokladny v Uh. Ostrohu, uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením podle §u 312 tr. zák., spáchaným tím, že dne 3. ledna 1925 v U. vrchního četnického strážmistra Václava V-u a obecního strážníka Františka Z-ého, tedy osoby, jmenované v §u 68 tr. zák., při výkonu služby urazil výroky, »že nejsou oprávněni v nemocenské pokladně vyšetřovat, že si zakročení hlídky, sestávající ze strážmistra a strážníka, nenechá naprosto líbiti, že (hlídka?) nemá právo vyšetřovat ani přehlížet, že si (obžalovaný) bude stěžovat a oni si musí svoje jednání zodpovědět, že ponесou všechny následky a konečně že si strážmistr výslech jeho (obžalovaného) dovede vynutit.« Krajský soud v Uh. Hradišti jako soud odvolací ve věcech přestupkových vyhověl rozsudkem ze dne 18. května 1925 odvolání obžalovaného a změnil rozsudek prvé stolice v ten smysl, že se obžalovaný od obžaloby pro přestupek ve smyslu §u 312 tr. zák. podle §u 259 čís. 3 tr. ř. osvobozuje. V rozhodovacích důvodech tohoto rozsudku se především zdůrazňuje, že obžalovaný jest a byl také v roz-